

Babice jsou symbolem komunistického teroru

3.7.2026 - Petra JUNGWIRTHOVÁ | Ústav pro studium totalitních režimů ČR

3. 7. 2026) - Ve čtvrtek 2. července si Česká republika připomněla 75. výročí tzv. babických událostí, které se staly jedním z nejvýraznějších symbolů komunistické perzekuce v Československu. Tragédie spojená s přepadením školy v Babicích v roce 1951 se stala záminkou k rozsáhlé represivní kampani komunistického režimu, která zasáhla desítky nevinných lidí. Následovaly vykonstruované procesy, tresty smrti, dlouholeté tresty odnětí svobody i systematická likvidace selských rodin.

Ústav pro studium totalitních režimů připomíná výročí nejen jako významný historický mezník, ale také jako varování před mechanismy totalitní moci, která dokázala jednotlivou tragickou událost zneužít k rozpoutání jedné z nejtvrdějších represivních kampaní počátku padesátých let.

„Babice představují jeden z nejtemnějších příkladů toho, jak komunistický režim využil lidské tragédie k upevnění vlastní moci. Následné procesy byly ukázkou státem organizované zvěle, při níž se právo změnilo v nástroj politické likvidace. Připomínat si Babice znamená připomínat si konkrétní lidské osudy – sedláků, kněží, rodin i místních obyvatel –, kteří se stali obětí ideologie založené na nenávisti a strachu. Historická paměť není jen vzpomínkou na minulost, ale také závazkem vůči budoucnosti. Pouze společnost, která zná své dějiny, dokáže rozpoznat první projevy bezpráví a bránit demokratické hodnoty,“ uvedl **Kamil Nedvědický**, 1. náměstek ředitele Ústavu pro studium totalitních režimů.

Konference v Třebíči připomněla „rudou heydrichiádu“

Výročí Babic připomněl ÚSTR také odbornou konferencí *Babice – rudá heydrichiáda*, která se uskutečnila v Třebíči. Celodenní program nabídl historikům, pedagogům i široké veřejnosti pohled na babické procesy v širším kontextu politických represí počátku padesátých let. Přednášející představili nejnovější výsledky výzkumu, věnovali se okolnostem samotných událostí i následné propagandě, která z Babic vytvořila jeden z pilířů komunistického boje proti skutečným i domnělým odpůrcům režimu.

Konference připomněla, že represe po Babicích nepostihly pouze přímé aktéry, ale celé rodiny a region. Atmosféra strachu, vykonstruovaných obvinění a kolektivní viny se stala charakteristickým rysem období, které historici právem označují jako „rudou heydrichiádu“.

Dokumentární cyklus přibližuje příběhy perzekuce

Součástí letošních aktivit ÚSTR je také dokumentární cyklus **Zeman, Babice, Štvanice**, který představuje tři výrazné příběhy spojené s komunistickou perzekucí v Československu. Prostřednictvím archivních materiálů, dobových dokumentů i výpovědí historiků přibližuje mechanismy, jimiž totalitní režim vytvářel obraz nepřítele a legitimizoval politické násilí. Cyklus je součástí dlouhodobé snahy ÚSTR zpřístupňovat výsledky historického výzkumu široké veřejnosti srozumitelnou a moderní formou.

Připomínka bude pokračovat přímo v Babicích

Vzpomínkové akce budou pokračovat také **2. srpna**, kdy se přímo v Babicích uskuteční tematické pásmo věnované událostem roku 1951. Součástí programu bude přednáška historika ÚSTR **Petra Malloty**, jednoho z předních odborníků na problematiku protikomunistického odboje a politických

procesů padesátých let.

Ústav pro studium totalitních režimů dlouhodobě usiluje o to, aby se příběhy obětí komunistického režimu nestaly pouhou kapitolou učebnic dějepisu. Připomínání babických událostí je podle ÚSTR nezbytnou součástí společenské debaty o hodnotě svobody, právního státu a odpovědnosti za demokratickou budoucnost.

AUTOR: **PETRA JUNGWIRTHOVÁ**

FOTO: **ÚSTR / Jan Jonáš Rousek**

<https://www.ustrcr.cz/babice-jsou-symbolem-komunistickeho-teroru>